

La tribuna

L'ascensor només baixa

Les dues Andorres tornen a ser ben presents després de tres anys de govern d'Antoni Martí

JAUME

Bartumeu

El cap de Govern, **Antoni Martí** ha anat declarant en les darreres setmanes que el pitjor ja ha passat i que la recuperació econòmica està en marxa.

El president de la Cambra de Comerç, sempre a punt per aplaudir la política del govern de DA, s'afegeix al concert i pretén confirmar els senyals de recuperació. El president de la CEA no perd pistonada i també pica generosament de mans.

Però els professionals i els petits i mitjans empresaris no veuen aquells senyals ni en forat ni en finestra.

Com sigui que tots aquests portaveus de l'esperança –dissortadament falsa esperança– taronja fan sovint al·lusió a la llum al final del túnel, caldrà recordar-los com ho va descriure **Albert O. Hirschman** l'any 1973. Ho feia així: després d'una marxa lenta a l'interior del túnel, només un dels dos carrils recupera la circulació. La resta espera convençuda que els arribarà el seu torn de veure també la llum, enca-

ra que hagin d'esperar més.

En teoria econòmica s'adverteix que aquest efecte túnel actua com amortidor social durant un cert temps. No se sap quant. Aquest és un nou risc, no pas econòmic sinó també polític.

Que l'esperança de pujar en l'ascensor social s'ha esquerdat ho estan avisant, fa anys, les organitzacions no governamentals més properes a la realitat diària. És el cas de Càritas Andorrana que periòdicament ens dóna una dutxa de realisme recordant-nos que, al costat de casa nostra, augmenta la pobresa i l'exclusió social.

Estudis recents en els nostres països veïns també van en la mateixa línia que Càritas Andorrana.

Part de la classe mitja s'incorpora al grup inferior, de rendes menors, mentre que les classes altes són estables i amb tendència, elles sí, a augmentar i millorar.

És el que diferents analistes europeus defineixen gràficament com «l'ascensor descendent».

Als països del nostre entorn més proper s'està donant així un xoc a la base social, una mena de conflicte fratricida, entre pobres estructurals, que estan per sota dels llindars tolerables, i els que s'han empobrit

per la crisi.

L'economista català **Emili Ferrer** fou recentment un dels presentadors d'un document de la Fundació Campalans, dirigida per **Miquel Içeta**, que constata fonamentalment la preocupant explosió de la desigualtat.

La davallada de l'Estat del benestar fa que els que menys tenen són, també, els que menys ajudes reben.

Emili Ferrer feia així el mes passat una conclusió molt il·lustrativa: «Han sortit de la crisi els que mai no hi havien entrat».

Com escrivia **Josep Maria Ureta** comentant la publicació de la Fundació Campalans, «l'embús dins el túnel s'agreuja si són molts els que engeguen el motor».

Probablement per això el professor **Ferran Requejo** escrivia a

La Vanguardia de Barcelona (pàg. 24, edició del 26 de febrer del 2014) que «... és molt millor per a la qualitat de vida dels ciutadans viure en un país amb menys desigualtats».

La idea central que defensen nombrosos economistes és que les desigualtats acaben sortint cares a tothom en termes polítics. **Ferran**

Emili Ferrer: «Han sortit de la crisi els que mai no hi havien entrat»

Requejo assegurava, en l'article que he esmentat, que corregir les desigualtats «... resulta una inversió col·lectiva rentable, ja que van correlacionades amb aspectes claus de la democràcia i el benestar».

Perquè és ben evident que la desigualtat comporta una fractura en la cohesió social. En parlava el Síndic

en el seu discurs del dia de la Constitució, divendres passat. I tornar a les dues Andorres, que es mouen a dues velocitats diferents, haurà estat un dels resultats de la mala gestió del govern de DA.

Antoni Martí el dia de la seva investidura l'any 2011, brandant el dit acusador, deia que no era cert que existissin dues Andorres.

EN EL SUPOSAT cas que tingués raó ara fa tres anys, el que és ben evident és que, després del seu govern «dels millors», les dues Andorres, són aquí i ben presents. Dissortadament.

L'escriptor italià **Paolo Flores D'Arcais** té una expressió contundent per a recordar-nos on passem: «Entre els de dalt i els de baix, ¿on som?».

Ho recorda sovint, aquests dies de campanya de primàries per a l'elecció municipal de Barcelona, la bona amiga **Laia Bonet**: hem de ser a peu del carrer, amb la gent que pateix.

Un indret, el peu o el cap del carrer, que el govern de DA no coneix. Com no coneix pas les dificultats que tenen milers de ciutadanes i ciutadans d'Andorra per arribar a final de mes. **Conseller general i membre del Consell Nacional de Socialdemocràcia i Progrés d'Andorra**